

SABADELL FEDERAL

SETMANARI D'ESQUERRA

ANY I

NÚM. 2

Dissabte 4 de Octubre de 1913

Els originals no's tornen

Soscripció mensual, 50 cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Dels articles ne son responsa-

Nombre solt, 10 cts.

PEDREGAR, 17

bles els seus respectius autors

L'Assamblea Nacional d'U. F. N. R.

Els delegats de la Joventut F. N. R. de nostre ciutat, presenten una proposició demanant l'expulsió del partit al diputat En Jaume Cruells i Sallarés

Els acorts presos per l'Assamblea Nacional de l'Unió Federal Nacionalista Republicana, ens omplen de satisfacció per ésser ells un sentiment que viu amb tota l'intensitat de nostres forces en els homes que militem en aquest partit. Un dels seus acorts va contra lo que representen dos homes, dos noms que al pronunciar-los solsament, la sang bull i els punys se clouen amb tota la força que donen els nervis quant els contrau una impetuositat que hi prenen part totes les forces de nostre cos.

Maura i Lacierva formen una bandera de combat, d'un combat de dignitat amb recordances tristes i gloriuses; i fou per aixó que nostres delegats, interpretant el verader sentir dels federals nacionalistes sabadellencs, intervingueren i votaren a favor de continuar integrant la Conjunció Republicana Socialista i qu'aquesta es formés baix una base federativa amb els republicans de les demés regions, tota vegada que'n son fora els dubtosos, els que per les seves evolucions donen mes importancia a la *menjadora* que no pas als ideals que amb tanta *elocuencia* i amb tant poc sentiment propagaren.

Creiem que la Conjunció, integrant-la elements netaments republicans al costat d'un partit disciplinat i entusiasta com els socialistes, compliran tots plegats els compromisos contrets.

***

La Joventut Federal Nacionalista Republicana de nostre ciutat, feu encàrrec als seus delegats per a sotsmetre a l'Assamblea la conducta política portada a cap per el diputat d'aquest districte en Jaume Cruells i Sallarés, i demanessin la seva expulsió del partit. Fonamentaven nostre pretensió en un llarc i documentat escrit en el que's ressenya molta part de sa tortuosa vida política i tots els actes d'anti-republicanisme portats a cap per el senyor Cruells. Encare que alguns càrrecs son ja antics, no per aixó deixan de tenir menys valor, tota vegada que aixís es demostra que ja fa molt tems que no es ni republicà ni democràtic; i si es que ho fou, es tant vell que nosaltres no ens en recordém.

Nosaltres si poguessim aconsellar al senyor Cruells, ho fariem amb el sentit de que's deixés de nomenar-se federal nacionalis-

ta republicà perquè aixís no li tindriem res que dir. Pensi el senyor Cruells en la vergonyosa i desairada situació en que quedarà, perquè nosaltres bregarém constantment per treure'l de nostre partit, i al fer-ho no'ns mou altre desitj de que'l nom gloriós de la nostra volguda bandera no serveixi per altre cosa que dignificar als homes que l'estimen amb tot l'entusiasme del seu cor.

No parlarem extensament d'aquest assumpte fins que'l Consell del partit resolgui en conseqüència, per a després publicar un fascicle fent història de tant enutjosa qüestió.

Aquesta Joventut ha rebut innumbrables felicitacions per l'acte realitzat, que encare que agradoses i que estimem ben sincerament, les guardem per a després d'haver-se fallat aquest afer.

***

Amb tot, no'ns podem abstenir de publicar les dugues precedents notes.

El senyor Cruells no assistí a la Assemblea; ell se sabrà perquè. Envià un senzill telegrama dient que no podia assistir-hi. Aquell telegrama es fill de les seves elocubracions. Va permaneixen a aquí a Sabadell sens dubte per a no deixar desamparat el seu bufet i a la colla d'amics que li fan de clients. La seva ausència fou molt comentada per tots els presents que sabien que s'havia de presentar dita proposició i éll n'estava enterat i no volgué ni sincerar-se davant d'aquella comunió d'homes, quants uns delegats posaren entredit la seva honradesa política. Maquiavélic va tenir molts fills, el senyor Cruells es un d'aquets.

***

El «Diari de Sabadell» ens ha demostrat tenir, en aquest assumpte, una mica de mala fe i una mica de tendenciositat. Diu, en el final de la curta ressenya que fa de l'Assemblea:

«Además el senyor Vila, de Sabadell, presentà una proposició sobre la gestió política del Diputat a Corts senyor Jaume Cruells, havent-se acordat deixar l'assumpte a la resolució del Consell.»

Li perdonem aixó del nom Vila, errada que va apareixer en alguns diaris, encare

que dos companys nostres digueren al director del «Diari» que hi havien com a delegats els bons amics en Elisseeu Viñas i en Joan Corominas.

Després hem de manifestar-li que no es sobre la *gestió*, que's ben nula, sinó sobre la *conducta política*, que hi ha bastanta diferència, el perquè's demanà la seva expulsió, cosa que'l «Diari» no'n parla.

Fassi lo que vulgui, tregui o no paraules, la Joventut Federal Nacionalista Republicana, el passat diumenge comensà a escriure, per a el senyor Cruells, el seu epitafi.

Tasca de joventut

Amb el sadollat esperit de Joventut vingué a la vida política periodística aquest modest setmanari, ànima reflexa tot ell del enlairat anel que empeny en sa escomesa a nostra Joventut Federal Nacionalista Republicana.

Tasca difícil s'ha imposada, mes quant el cor va envoltat d'aquella santa abnegació, consagrada en els àmbits de la política democràtica amb la qual el poble s'enmiralla, jamai pot faltar-li l'apoi d'aquells abnegats i sincers apostols, quines tasques pro llibertat son l'espill de nostres tems, evolucionats no obstant, dins el mateix cercle de la vera democràcia, per l'imposició de les precedents circumstàncies.

Aixís confiats havem entrat en aquesta lluita plena tota ella, segons els nostres vells conciutadans republicans del malahaurat any 1870, de desengany, envejes i baixes passions; mes aixís i tot, verge nostre cor d'aitals contrarietats i vergonyes, estem disposats a proseguir el camí que'n aquesta dita lluita la sort ens tinga designat.

Nostre esguard juvenívol posará sa fita instintivament en l'afer dels nostres homes i capdevaners; estudiará en llurs actes la marxa a desenrotllar-se en tots els ordres de la nostra política federal nacionalista i finalment tindrà sempre a punt la singleta per a fuetejar a n'el primer mal pastor que amb ses falses gestes i profesies, puga fer posar en dubte la sinceritat de la nostra santa causa republicana.

. . . . .

Fem doncs, companys, via avant, sens que puga entorpir-nos la forsa imponenta i a voltes destructora d'un o altre indret dels nostres enemics; siguem prou forts i abnegats per a demostrar al poble sedent de justícia i llibertat, la confiança qu'ha de po-

sar en les joventuts qu'avui integrém les fileres esquerranes de l'U. F. N. R. en el ben segur de que aixís sabrérem fer-nos dignes defensors del sagrat Ideal qu'enclouen aquells sants lemes *Fides Patria Amor* en bona hora cantats per aquell benhaurat home que'n vida fou En Francisco Pi Margall.

MELORTAS.

1 d' Octubre 1913.

D'un homenatge

En la plana on la historia de Sabadell hi farà constar la data del solemniat homenatge que la ciutat ha dedicat a en Ferrán Casablanques, inventor d'una ventajosa màquina de filar, jo hi vull escriure una nota marginal.

Quant en la nostra Escola Industrial hi bullia un entusiasme ben català, ben nostre; quan totes les representacions industrials de la nostra terra, veient funcionar l'aparell marvellós, dedicaven a llur inventor un aplaudiment xardorós, es llegia un telegrama concís, laconic, en quin el Govern, representant del Estat Espanyol, s'adheria per compromís al acte, sense que hi envies un tecnic per a estudiar l'aparell amb el sagrat fi de protegir a l'inventor d'aquell instrument de treball.

Es molt facil que després d'aquell telegrama, l'Estat espanyol no se recordi mes d'aquell aparell ni del qui va inventar-lo a no esser per a imposar-li una forta contribució per a construir els aparells que li demanin.

L'Estat es aixó. Quant els pobles canten la cansó del treball, que's la pau, la llibertat, la riquesa de tots els pobles, l'Estat obra la caixa per a omplir-la amb l'esfors dels qui la canten.

Si en Ferrán Casablanques havés inventat un aparell per a matar homes i pera destruir pobles, el Govern en lloc d'un telegrama concís i laconic, hauria enviat al homenatge tots els tècnics mes sabers, totes les sabieses flamenques pera inspeccionar l'aparell, i hauria obert la caixa de totes les Espanyes per a protegir al inventor, i en Ferrán Casablanques, sense brega, s'hauria fet rapidament un nom i una riquesa.

L'Estat es aixó.

ARNAUS.

Al entorn d'un greu conflicte

La portada d'aigües

Es motiu de seriosos comentaris la temensa d'un gran conflicte amb el projecte de la comissió de Foment per a proveir d'aigües nostra ciutat, degut a la rescent visita d'inspecció que vingueren a fer els perits i enginyers, entre'ls quals hi figuraven els

senyors Matons i Falqués, tinent d'arcalde i arquitecte municipal respectivament de l'Ajuntament de Barcelona.

L'inspecció aludida obeeix a una denuncia formulada en el Govern Civil, fundant-se en que les lleis governamentals proibeixen l'extracció d'aigües en terrenys situats fins a certa distancia dels rius, lo que la comissió projectadora no ho advertí amb tot hi caurer de ple en l'incumpliment d'aquella llei per estar situats els pous d'extracció al marge mateix del riu Ripoll.

Després de considerar la necessitat de proveir d'aigua nostra ciutat, per la qual ens aplegarem un dia totes les societats de Sabadell per a que l'Ajuntament prengüés les mides oportunes al objecte d'obtenir tal element; lamentém moltíssim i després de doldrens, cal dir que's motiu de lleugeresa que la comissió de Foment, no hagi previst els entrebancs grandiosos que sembla van a presentarse amb el projecte de referencia, doncs ja no es una friolera, sino qu'es tracta d'una quantitat en gastos de 180.000 pessetes, de les quals sols en tuberies s'han invertit 35.000, i aquesta comissió en la que hi figuren els senyors Izart enginyer, Monllor i Mirsachs, no considera que'ls gastos de referencia en les actuals circumstancies de l'estat económic a l'Ajuntament representa el va i tot, que be pot esdevenir-se un desastre en l'Hisenda Municipal, devant la possibilitat d'agrarar-se el conflicte plantejat de les aigües del riu Ripoll.

Nosaltres que som enemics d'aquesta majoria del municipi políticament i per la mala administració qu'els caracterisa, no deixarem de vetllar a l'alcanç de nostres modestes forces per a que no siga un fet la recaiguda que pressentim, de la qu'en seriem perjudicats tots els ciutadans.

Entretant, ens abstindrem de fer mes comentaris i ens concretarem en dir que estem en vigílies d'apuntar una nota fatal en el desequilibrat programa administratiu d'aquesta majoria qu'havem de suportar malgrat al nostre despreci, per l'ignorancia i mala fé dels qu'els el-legiren.

JANIVALL.

De Consums

Sobre el comunicat de l'Associació de la Premsa

Molt be que la «Associació de la Premsa» complint amb l'article de llur Reglament, torni per la honorabilitat dels seus associats; prò es que la mentada corporació ha fet avans tots els mérits necessaris per a fer-se acreedora a que no s'atenti contra aquesta dignitat que invoca? Ja s'ha convenut la «Associació de la Premsa» de si aquest senyor B. que anat a ella un prec de que se l'ampari en llur dignitat ultratjada, ell es qui ha ultratjat avans als demés?

Mirin com s'ha portat el senyor B. que es lo qui li dona dret per escriure articles com els publicats en «Revista de Sabadell» del 14 al 21 del mes passat, plens tots d'insidies, insults i frasses de mal gust i en quins se desprecia en to despectiu a entitats respectabilíssimes de Sabadell acusant de farsants, embusters, pendenciers i petulants als consellers que formen part de la comissió nomenada per a treballar en pro de la supressió del impost de consums?

Se'ns objectarà que aixó no ho diu net i concís tal com ho transcrivim nosaltres, empró recomanem al públic imparcial la llegenda dels remembrats articles i estem convenuts que, a pesar de l'habilitat del senyor B., després de llegits se n'emporta pitjor impressió, mil vegades, que si ho diés amb tota claretat. En cambi també recomanem la lectura del nostre Remitit, origen del Comunicat de protesta i fagin-se comparacions.

Per altre part, qui vulgui pendrer la molestia d'enterar-se de l'escena que's va desenvolupar enfront del Fielat Central o Colecta, un diumenge a la sortida de missa de dotze, de trista memoria per el senyor B., amb cual repetició diu que l'amañessem, vindrà en convenciment de que aquella escena es va desenvolupar per idéntics motius que'ls que a nosaltres ens han obligat a escriure el Remitit de referència, i per els mateixos que'l «Diari de Sabadell» demani que se l'exclougui de la «Associació de la Premsa», únicament que allavors redundará en un jove d'una edat aproximada a la del senyor B. perteneixent a una de les famílies mes distingides de nostre ciutat; i aixó es precisament lo que li cou al senyor B. que li recordem aquella escena i no son les suposades injúries que segons ell conté el Remitit; doncs qui tant poc mirament te en injuriar als altres poc ha de fer-li que se l'injuri a n'ell.

Per acabar ens permetem aconsellar a la «Associació de la Premsa» per si no obta per pendrer la determinació que li indica el «Diari de Sabadell» al menys anyadeixi un article en llur Reglament que podria ésser el 7 o un apartat al 6 que digui: «Será indispensable per a que un soci pugui ésser amparat en llur dignitat ultratjada, com indica l'article o paragraf anterior, que ell avans no hagi ultratjat ni directe ni indirectament la d'altri, ni valent-se de pseudónims o be inicials posades al peu de llurs escrits.

Per les entitats adherides, I.A. COMISSIÓ.

Aquest article va ésser rebutjat per la redacció del «Diari de Sabadell».

Vergonya eterna a n'aquells que, despreciant el seu idioma, alaben el dels altres.

DANT.

Frivolitats

Tardor

Haviem promés que seria el nostre balcó el motiu de les nostres setmanals converses. Pro aquest humil cronista s'ha trobat are en que el fret ens ha fet tancar aquest mirador nostre i are no te cap atractiu ni cap curiositat.

Vet-aquí doncs que'l fret ens porta un reculliment dintre el nostre petit cenacle i fins les nostres converses son mesurades i correctes. No escriurem pas per a la Tardor un article funerari, malgrat el fret que s'inicia i malgrat el vent que'ns fa alzar, a la nit, el coll de l'americana. Aquest fret i aquest vent s'ens emporta la alegría dels vestits clars i vaporosos que son fets amb escot i mànigues curtes, per a poder contemplar els colls i els brassos ben tornejats de totes les noies, posant una nota perversa en nostres carrers. Tot s'ho emporta aquest tems, els barrets de palla, els trajos lleugers i aquelles camises blaves, que constituïren una elegancia en aquest bon tems que s'en va.

L'estiu, personificat amb un home que va amb mànigues de camisa, un vano i un cantí d'aigua fresca, no es mes que una visió llunyana i no'ns queda altre recort que'ls balls de carrer, les nits de farándula i les platicacions en la nostra Rambla il·luminada per la lluna, que aixó es lo que mes sentim, la pérdua d'aquell vagabondejar de nits sense son, per tart qui sigui.

Adcu, bon tems, tu ens deixes una tristesa i una desolació en nostres carrers, on, tot prenent la fresca, les anédoctes del veïns feien esclatar en rialles totes les boques femenines, are te'n portes la teva alegría a altres cantons que ja't deuen anyorar.

Consolem-nos tot pensant que'ls cafeters ja fan provisió de thé per els refredats i que'ls de la «Lliga Regionalista» preparen el Tenorio per a divertir als ciutadans.

JOHANAN.

Transmetem amb gust el següent article publicat per el volgut confrare «El Poble Catalá» :

Una creu per a En Casablanças!!

«Ben hermós i confortador va ésser l'acte que la ciutat de Sabadell va dedicar al seu fill il·lustre, l'inventor Casablanças. El poble de Sabadell, les corporacions, la representació del comerç i de l'industria, tota la forsa viva de la ciutat, en l'acte totjust celebrat, ha donat una prova eloqüent d'estimació i d'agraïment al nom gloriós en els anys de la nos-

tra indústria. Catalunya li tributa tot l'honor altíssim de que s'ha fet mereixedor i li presta tot l'apoi que la seva obra ha de tenir per a que devingi efíca. Així amb actes com el de Sabadell, amb l'ajuda prestada a l'obra d'En Casablanques els pobles creixen i es fan grans.

Peró amb la mateixa franquesa que hem el·logiat a l'inventor i l'acte que darrerament li ha tributat la seva ciutat nadiu, volem fer constar la tristor que'ns produí el llegir com, casi tots els que s'alsaren per a parlar després del lunc, coincidiren en afirmar que s'havia de demanar no més que una «creu», la creu d'Alfons XII, per a En Casablanques. Veritable pena ens produí aquest fet. En virtut de que's demana una mercé reial per un home català, que proporciona un avens a l'indústria catalana?

No més en virtut d'un sivilisme plebeu, o d'un orgull inconscient es pot fer tal demanda.

No li fa cap falta la creu d'Alfons XII a En Casablanques; de l'Estat en tot cas li convé l'apoi material, mai un diploma reial escrit en castellà, amb ànima castellana de odi a la nostra patria. Als homes catalans no els hi fa cap falta la creu d'Alfons XII, més aviat els té de pesar com una llosa de plom.

Catalunya agraeix i honora a l'inventor sabadellenc. Ben alta posa la seva figura gloriosa; però Catalunya no demana per a ell, no deu demanar-la, la mercé reial d'una creu. No la pot demanar ni la desitja, mentres l'Estat monàrquic mantingui la seva tradició uniformista i anticalana.

Si els senyors que demanen la creu d'Alfons XII per En Casablanques volen dir que l'Estat li deu apoiament, la seva proposició es explicable, però no deu confondre's aquesta ajuda amb el pidolament sobrer i que podria semblar un acatament servil a les institucions centralistes sempre contraries de la prosperitat catalana.»

Coincidim en tot, pro al menys que fes constar que la proposició sortí de la boca del senyor Cruells. No podria sortir de ningú mes tal proposició, que representa una almoina als poders públics. Aquell qui ha blincat la esquena a davant de totes les persones representants del centralisme, totes les proposicions que s'haguessin fet en aquest sentit li haurien semblat bones.

La forta joventut

11

Oh joventut qui esmerses energies
boi defençant els drets espirituals!
La sang, la vida... tot ho donaries
per realitzar tos somnis immortals.

La llibertat dels homes cantaries
amb estrofes de llum, solemnials,
i amb tota voluntat desvetllaries
als qui mai han sentit els ideals.

Segueix avant la teva lluita noble

enderrocant les xorquetats del poble
i als descendents de raça de Cains.

Canta l'amor amb tota fortaleza.
Si vols la llibertat, oh juvenesa,
aplana fort els códols dels camins!

W.

Notes i comentaris

Polémiques periodístiques

El «Diari de Sabadell», amb data del 24 del mes passat, publicà un comunicat de l'Associació de la Premsa d'aquesta ciutat, en el qual s'hi formulava una enérgica protesta a l'autor d'un remittit insertat en la «Gazeta del Vallés» en virtut de la supressió dels Consums que segons diu, ultrajava la dignitat personal d'un soci de l'esmentada Associació. Empró permetins, volguts llegidors, que a propòsit ens internem en un assumpte que'ns plau comentar. El «Diari de Sabadell» mes avall del remittit esmentat publicava uns comentaris dient que si el soci que's preten defensar es el que llensà, com creu el confrare, certes grolleries atacant la dignitat personal dels redactors del mateix, incertades en altre periòdic local, en lloc de defensar-lo s'hauria d'expulsar del si d'aquella Associació, doncs aquest sistema l'aplicà el mateix contra'ls redactors del «Diari».

Empró nosaltres que'n tota obra de sanejament hi volèm la nostra, li diem al «Diari de Sabadell»: ¿Perqué del sí de la mateixa redacció, per ser la que li atanyava mes, i el d'una societat sabadellenca en la que hi figuren els elements de redacció de l'esmentat confrare, no'n fou expulsat un redactor i soci, qui amb tot descaro insultà grollerament a intims amics i protectors i companys de redacció als quals deu quelcom del concepte enlairat que avui tenen en aquest redactor-poeta? ¿Es que potser es dona per satisfet el «Diari» amb la pobra carta que publicà en el mateix aquest senyor, excusant-se?

En molt poc estima el prestigi personal i periodístic l'esmentat confrare, donant-se per satisfet amb aquella carta. Hem de dir per aixó que amb aquest assumpte no'ns ha convenut el «Diari», ni la societat insultada, ni ens ha convenut el redactor que'n mal hora va cometre tant imperdonable lleugeresa.

I a l'Associació devém dirli que's lamentable que no mes vetlli per les dignitats ofeses dels qui van a queixar-se, doncs fa tems que algún periòdic local, en lloc de fer obra cultural, que's son deurer i finalitat, es dedica a llensar insidies i grolleries i ferint susceptibilitats, constituint aixó un mal exemple, en lloc d'esser un espill de cultura.

De la Casa Gran

Sempre que s'en fassin mereixedors dedicarem

alguns paragrafs al bon o mal procedir dels representants de la Casa Gran i com que al emprendre aquesta feixuga tasca varen pendrer per norma la sinceritat, per la qual vetllarém sempre, i confessem rodonament que sabrém aplicar nustre fuet a qui s'en fassi acreedor.

Avui solsament ens concretarém en manifestar que aquells dos regidors que son la nota cómica del nostre Ajuntament quant formulen alguna moció, paulatinament arribarán a donar-se un abraç fraternal amb tot i ésser un de la dreta i l'altre de l'esquerra. Els nostres llegidors ja compendrán qui son, dient solsament que l'un, es el propietari de la gorra japonesa que durant les sessions está penjada de cara al públic sobre les feres inmóvils d'aquell saló i l'altre es el representant de la Riereta i Hostafrancs.

Aquestes amistats diverses vegades tan trencades s'han agermanat a instàncies del darrer, mal qu'ens pesi, per volguer amb insistència perpetuar la memoria del difunt Cirera, donant son nom a un carrer d'aquesta ciutat.

I naturalment el senyor de la gorra s'adhereix de tot cor a la proposició Bonet i demana al consistori que no sols sia el nom d'un carrer, si fos possible una plassa o un monument i nosaltres hi afegim que en cas de no trobar-se res mes encare, que siga un riu o un pont.

I es que fatalment cada sessió el senyor Bonet ens presenta el requisit del monument al difunt advocat Cirera i l'advocat del Dr. Perearnau somriu tot satisfet i pensant: —¡Quina llástima d'ésser tan separat el cadiral d'aquell bon senyor que ha interpretat el meu deurer religiós, per a donar-li una forta encaixada de remerciament.

Senyor Bonet, creguins no perdi mes el tems amb aquesta insistencia, deixiu per el senyor de la gorra japonesa que's l'interessat. Si no pot fer-ho per vos-té, fassi-ho per els seus amics de consistori, i per nosaltres, que al sentir-ni a parlar, sofrim horriblement.

Detingut

Dijous passat va ésser detingut el director d'«El Poble Català» Don Secundí Puig de Franch amb motiu d'unes denúncies sofertes per l'estimat confrare, encoantse-li el corresponents processos.

Sentim vivament aquest contratemps i ens oferim als amics que formen la redacció de «El Poble Català» per tot lo que sigui necessari.

Lliga de Defensa dels Drets del Home

El passat dissabte vingué a nostra ciutat l'advocat senyor Puig d'Asprer quin visitá els presos Oliveras i Bernades que son els empresonats de l'última vaga per uns suposats dispars que ningú ha sentit.

Creiem que donarán un bon resultat els treballs que realitzen el senyor Puig, son advocat defensor, i aquesta «Lliga».

Dimecres passat es reuní el Comité en ple d'aquest organisme, acordant per unanimitat, la publicació d'una fulla que's repartirà avui i que per falta d'espai no publicuém. Ademés acordá reunir-se la comissió Pro-presos cada dimars en l'Obrera Sabadellense, la comissió d'Acció i Propaganda els dimecres en la Fraternitat Republicana, Plassa Major, (avans Cruz), la d'Administració els dijous en el Circol Republicà, Jardí 7 i 9, i el Comité general els dijous primer i tercer de cada mes en el mateix local. Totes aquestes reunions tindrán lloc a les 9 de la nit.

Es molt probable que la próxima setmana es celebri un Mitin monstre, prenent-hi part individus de la «Lliga» de Barcelona i d'aquesta ciutat.

Patriotisme

En el brindis que feu el senyor Folguera i Durán en el lunc fet en l'homenatge a n'en Ferrán Casablanques, quant anava atacant als Govenrs espanyols que no donen el degut apoi als seus fills que per sos mérits ne son mereixedors, el representant de l'autoritat militar va retirar-se sens dir una paraula. Molt bé. El patriotisme está molt per demunt de tota cortesia.

Teatres

EUTERPE

Diumenge últim actuá en aquest teatre una companyia de declamació posant en escena «Mancha que limpia» tarde i per la nit «El Chiquillo», «La rima eterna» i «El sexo debil.»

Totes les obres, ja conegudes, foren interpretades pessimament, arribant fins al extrém de que algún artista a mes de no sapiger son paper, les seves condicions fisiques no li permetien entendre l'apuntador, siguent necessari que aquest hagués de repetir dugues i tres vegades i paraula per paraula tota l'obra resultant que s'enteraba primer el public que'ls actors i dit amb tanta fredor que un se feia el càrrec que's trobava devant d'algún adolescent que estudiaba la *decima* per a dir-la un dia de una festa qualsevol.

Havem d'aconsellar a l'empresa que procuri portar a Sabadell, que ja no es cap poblet de montanya, companyies mes homogenies, car seguint així, farà que'ls pocs aimants que al verdader teatre encare concorren es quedin a casa, abandonant una de les manifestacions mes intenses per a la cultura i educació d'un poble.

CAMPS DE RECREU

Aquest teatre convertit en cine i on se succeeixen els plens sessió per sessió i que amb un zel digne de tenir-se en compte ha donat a coneixer lo millor que en el mon cinematogràfic s'ha produït, dissabte i diumenge actuaren, alternant amb algunes pelico-

les, la cansonetista «Aygel» i la notable atracció «Les Harthurs» deixant molt satisfets a tots els concurrents, per lo ben presentat i decent de l'espectacle.

Noves

Dimars passat tingué lloc en l'Escola Industrial de nostra ciutat l'homenatge a n'en Ferrán Casablanques per a l'invent de la seva màquina filadora. A l'acte que hi concorregueren les mes distingides personalitats polítiques i econòmiques de Catalunya, hi regnà el mes gran entusiasme i essent l'inventor efusivament felicitat. Nosaltres hi afegim la nostra ben coral i ben sincera.

Aquesta felicitació la fem extensiva al nostre amic i correligionari senyor Permanyer, que durant vuit anys, ha treballat en col·laboració del senyor Casablanques en el perfeccionament de dita màquina, contribuint al èxit de la mateixa i que tant alt posarà el nom de Sabadell i el de Catalunya.

—L'Ajuntament de Barcelona s'ha oposat directament al projecte d'aigües de la comissió de Foment d'aquesta ciutat, per considerar qu'els pous que s'han obert per aital efecte, influeix amb els pous de Moncada, amb els quals se suministra l'aigua a Barcelona.

—Pregem als nostres subscriptors ens perdonin les deficiències que pugui haverhi en el repartiment d'aquest setmanari. Totes les faltes se aniran subsanant i si alguns tenen cap reclamació a fer, poden formular-la a nostre redacció, Pedregar, 17.

—La pròxima semana, publicarà la Comissió de Supressió dels Consums de nostra ciutat, una informació relatant els beneficis que s'obtidrien amb la citada supressió.

Dit informe, que'n tenim les millors referències, sabem que serà un llarc i ben documentat escrit.

—El batallador diari republicà «El Ideal», de

Lleida, ha sigut denunciat i empresonat l'autor de l'article. Sentim aquesta ensopegada del valent confrare lleidetà.

—Air se repartiren profusament per nostra ciutat unes fulles del Gremi de Gallinaires, explicant els motius de la seva actual vaga. Procurarem en el nombre vinent d'ocuparnos-en.

—Cine CAMPS.—Avui i demà extraordinàries sessions de cine, projectant la pel·lícula «Entre dos Hermanos» de 1145 metres, de la casa Nordisk.

—Cine CERVANTES.—Han siguts contractats per a actuar avui i demà en aquest cine, les aplaudides atraccions «Les Harthurs» i la «Aygel», cansonetista, anant la part musical a càrrec de la aplaudida orquesta Fatxendes.

Secció d'Ofertes i Demandes

Avui inaugurarem aquesta petita Borsa de Treball, completament gratuïta per a tot-hom.

Montserrat 65, falta aprenent de torneria mecànica.

Tipografia RIBERA, Dr. Puig, 34.-Teléfon 265. -Sabadell

AVIS D'ADMINISTRACIÓ

Tots els que vulguin soscriurers an aquest setmanari i els que havent donat ja l'avis no l'hagin rebut, poden comunicar-ho a la nostra redacció, Pedregar, 17.

Taller de Construcció de treballs de fusta de JOSEP CENTELLAS

Premiat en diferents concursos.—Especialitat en treballs d'art. Montserrat, 68

Marca registrada

Demaneu a tot arreu Anís del TAUP

El rei dels Anissats Premiat amb medalla d'or

Fabricant JOSEP GERMÀ Sabadell

¡EXIGIU LA MARCA!

J. MARCET

Dentista

Dentadures sens paladar, dents de rosca,
operacions sens dolor, curació dels caixals
sens extraurels.

RAIGS X

Gracia, 20 Sabadell

Casa BELLA

Aquesta casa acaba de rebre exten-
sos assortits en genres de punt, llana
i cotó i genres confeccionats en blanc
i color. Variat assortit en genres d'home

CAMISERIA

PEDREGAR, 14 SABADELL

Tipografia

Ribera

Grans tallers montats amb maquinaria i mate-
rial modern : Confecció de tota classe de treballs :

Tarjes, Factures, Cartes, Circulars, Rebuts, Sobres,
Programes, Envios, Etiquetes, Carnets, Mostraris, etc , i tot lo referent a les Arts Gràfiques.

Teléfon, 265

Dr. Puig, 34

Sabadell

Francisco Pascual Sastre

Creueta, 67

SABADELL

Articles per Escriptori

Vda. JULIA

Llibres ratllats, Copiadors, Carpetes, Vades, Tintes,
Gomes, Plumes, Lacs de les millors marques

Màquines d'escriure SENTA

Ventes, canvis, reparacions
Cintes per a màquines i paper carbó.

Teléfon, 529 Via Masagué, 46 SABADELL

FOTOGRAFIA MODERNA

FOTOGRAFIES, AMPLIACIONS,
POSTALS Y REPRODUCCIONS

PREUS ECONOMICS

Gurrea, 50 Sabadell

SABATERIA TOUS

Es l'única casa que ven el calçat mes ele-
gant i mes ben confeccionat a preus reduïts